

Asia: VN/26758/2022

Selvitys pörssiyhtiöiden hallintarekisteröityjen osakkaiden tietojen asettamisesta saataville julkiseen rekisteriin

Lausunnonantajan lausunto

Pidättekö mahdollisena, että ulkomaisten omistajien hallintarekisteröinti kiellettäisiin?

Ei. Hallintarekisteröinnin kieltäminen siihen tottuneilta ulkomaalaisilta sijoittajilta olisi omiaan vaikuttamaan negatiivisesti näiden aktiivisuuteen Suomen markkinoilla ja näin arvopaperimarkkinoidemme yleiseen houkuttelevuuteen. Lisäksi, kuten selvityksessä on todettu, nykyinen EU-sääntely ei mahdollista tätä, ainakaan ilman sääntelymuutoksia. Ulkomaalainen sijoittaja voi halutessaan hyödyntää suorarekisteröintiä tai väliaikaista osakasluetteloon merkitsemistä käyttäkseen osakkeisiinsa kuuluvia hallinnointioikeuksia. Hallintarekisteröinnin kieltämisen sijaan voitaisiin uudelleen selvittää sen sallimista kotimaisille sijoittajille ja siitä aiheutuvia hyötyjä. Hallintarekisteröinnin salliminen yleisesti olisi omiaan laskemaan kustannuksia ja siten lisäämään kotimaisten suorien osakesijoitusten houkuttelevuutta.

Miten arvioisitte selvityksessä esiintuotuja vaihtoehtoja?

a) Kansallinen julkinen rekisteri

Pörssi on samaa mieltä selvityksen johtopäätöksen kanssa siitä, että tätä vaihtoehtoa ei voi suositella siihen liittyvien haasteiden takia.

b) Liputusvelvollisuuden raja-arvojen muuttaminen

Liputusrajan alentaminen nykyisestä johtaisi poikkeamaan EU-sääntelystä, mitä on pidettävä kielteisenä kehityssuuntana. Lisäksi Pörssi katsoo, ettei tämä vaihtoehto ole välttämättä tarkoituksenmukainen Suomessa, kun meillä on laaja yleisöjulkisuus, toisin kuin selvityksessä mainituissa alemman liputusrajan maissa. Lisäksi kahden prosenttiyksikön muutos voisi johtaa liputusilmoitusten määrän ja osapuolten hallinnollisen taakaan lisääntymiseen ilman, että siitä olisi merkittävää hyötyä harmaan talouden torjunnassa. Selvityksen mukaan viranomaisten pääsy tietoihin on jo lähtökohtaisesti kattavaa.

c) Arvopaperikeskuksen ylläpitämä hallintarekisteriliite

Pörssin mielestä ns. ”Ruotsin mallin” toteutuskelpoisuuden osalta voitaisiin selvittää lisää mallin toiminnallisuuksia ja kustannuksia Ruotsissa sekä siitä saatuja kokemuksia käytännössä, erityisesti omistusten julkisuuden ja harmaan talouden ehkäisyn kannalta.

Mitä rajoituksia mielestänne liittyy kansainvälisten omistajatietojen saatavuuteen julkiseen rekisteriin?

-

Miten eurooppalainen tietosuojasäntely ja perusoikeudet vaikuttavat julkiseen rekisteriin?

-

Oletteko samaa mieltä selvityksen lopputuloksesta?

Kyllä. Välitöntä ja kriittistä tarvetta läpinäkyvyyden lisäämiselle ei ole selvityksen mukaan havaittu.

Mitä mahdollisia muita kommentteja teillä on selvitykseen liittyen?

Pörssi kiinnittää valtiovarainministeriön huomiota erityisesti seuraavaan selvityksessä todettuun. Viranomaisten tiedonsaantimahdollisuudet suomalaisten yhtiöiden omistajista ovat jo nykyisellään verraten tehokkaat ja laaja-alaiset. Suomalaisessa yhteiskunnassa läpinäkyvyyden taso on muuhun Eurooppaan verrattuna korkea ja harmaan talouden osuus verraten pieni. Osakeomistusten yleisöjulkisuuden laajentaminen ei näin ollen johtaisi erityisen merkittävällä tavalla tilanteen parantumiseen. Selvityksen mukaan yleisöjulkisuuden laajentaminen aiheuttaisi tällöin tarpeettomasti kustannuksia, kilpailukyvyn heikkenemistä, hallinnollista taakkaa ja mahdollista pääomapakoa.

Pörssin käsityksen mukaan on selvää, etteivät edellä mainitut seikat vaikuttaisi myönteisesti Suomen arvopaperimarkkinoiden nykyiseen tilanteeseen ja kehittymismahdollisuuksiin.

Mitä jatkotoimenpiteitä suosittelette valtiovarainministeriölle?

Pörssin mielestä mahdollisia jatkotoimia ja niiden tarvetta on harkittava erityisen huolellisesti ottaen huomioon selvityksessä esiin tuodut näkökohdat oikeasuhtaisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta harmaan talouden ehkäisyssä. Lisäksi on tärkeää, mikäli jatkotoimenpiteitä valmistellaan, selvittää selvityksessä suositelluin tavoin, valittavan toteutustavan markkinavaikutukset erillisten tutkimusten ja herkkyysanalyysien avulla.

Pörssi katsoo, että harmaan talouden estäminen ja minimointi ovat tärkeitä tavoitteita yhteiskunnassa. Liikkeeseenlaskijoihin kohdistuvien ja sijoittajiin vaikuttavien toimenpiteiden ohella olisi selvitettävä myös muita ja käytännössä tehokkaampia keinoja harmaan talouden estämiseksi, kuten nykyisen käytössä olevan työkaluvalikoiman parantaminen viranomaisten kansainvälisessä harmaan talouden tutkintayhteistyössä ja tietojen vaihdossa. Harmaan talouden torjuntatoimenpiteet tulisi voida kohdentaa tarkemmin ja suoraan harmaan talouden toimijaan ilman, että ne uuden sääntelyn kautta kohdistuvat asianmukaisesti toimiviin osapuoliin ja koko markkinaan, negatiivisin seurausvaikutuksin.

Manninen Risto
Nasdaq Helsinki Oy